

YSAsta ja Allärsista YSOon siirtymä

<https://www.kiwi.fi/display/ysall2yso>

Haku työtiasta:

Kirjastoverkko on vuoden 2019 aikana siirtymässä Yleisestä suomalaisesta asiasanastosta YSAsta sekä sen ruotsinkielisestä vastineesta Allärsista käyttämään Yleistä suomalaista ontologiaa YSOa.

Monikielinen YSO pyrkii tuomaan YSA:n ja Allärsin keskeiset ominaisuudet verkkoajan järjestelmien hyödynnettäviksi sekä rikastamaan näitä ominaisuuksia edelleen. Johtajatuksena on, että YSO:n myötä ontologioilla kuvailtuja sisältöjä voidaan hyödyntää tehokkaammin moderneissa tiedonhakupäijärjestelmissä kuten Finnassa. Lisäksi moniin muihin sanastoihin linkitetyn YSO:n myötä kirjastojen tietosisällöt yhdistyvät osaksi koko julkisen sektorin tietoverkosta. Tätä kautta mahdollistetaan uusia tapoja löytää ja hyödyntää erilaisia sisältöjä tiedontuottajatahosta riippumatta.

Kansalliskirjasto konvertoi Melindan ja Voyager-kirjastojen paikalliskannat (mukaanlukien Voyagerista Kohaan siirtyneet) sekä tarjoaa konversio-ohjelman muiden kirjastojen käyttöön.

Lue lisää: **YSAsta YSOon kirjastoissa: miksi ja miten**

Siirtymään liittyvät kysymykset ja palaute: finto-posti@helsinki.fi

Keskustelu konversiosta Foorumissa

- <https://foorumi.kiwi.fi/c/asiasanastot-ja-ontologiat>

Suosituksien ja lausunnot

- Kuvailustandardien kansallisen kehittämissuunnan suositus YSO:n käyttöön otosta
- Sisällön kuvailun asiantuntijaryhmän lausunto YSO:n käyttöön otosta
- Finlan suositus YSO:n käyttöön otosta kirjastoissa

Konversioiden valmistelu

- Konversioyhteistyöryhmä 2018
- Konversiosäännöt
 - Bibliografisten tietueiden konversiosäännöt YSAsta ja Allärsistä YSOon
 - Musiikki- ja elokuva-aineistojen konversiosäännöt (valmisteilla)
- Konversio-ohjelman repository
 - <https://github.com/NatLibFi/ysa-marcbib>

Blogi

Mitä YSO-konversiossa tapahtuu? esityksiä toukokuussa

Jarmo Saarikko Saarikko posted on May 13, 2019

Musiikin kuvailupäivä 15.5.2019: Musiikin YSO-konversion aikataulu ja toteutus / Jarmo Saarikko, Kansalliskirjasto Useita esityksiä musiikin kuvailukäytännöistä Melinda-päivä 16.5.2019 - Melinda-kuvailija muutosten keskellä Mitä YSO-konversiossa tapahtuu? / Jarmo Saarikko, Kansalliskirjasto Kts. myös Melinda-tietueiden tapausesimerkkejä sisällön kuvailusta / Ulla Ikäheimo, Kansalliskirjasto

[ysall2yso](#)

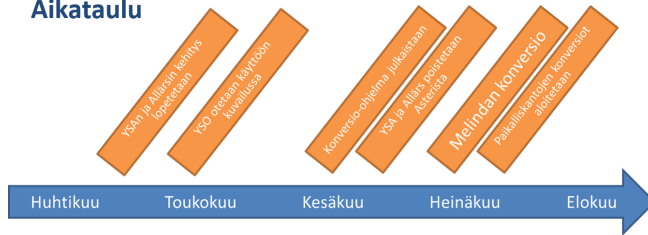
Viestintä ja koulutus

- Somessa voi käyttää hashtagia #ysall2yso.
- Melinda-päivä 16.5.2019 - Melinda-kuvailija muutosten keskellä
- Musiikin kuvailupäivä 15.5.2019
- Talonmies-Extra tuokio 2 25.4.2019 - 4 esitystä
- Missä mennään -webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?
- Missä mennään webinaari 13.2.2018 - Metatiedon yhteentoimivuutta edistävät palvelut ja projektit
- Koulutuspäivä 21.5.2018 -- YSAsta ja Allärsista YSOon - mikä kuvailussa muuttuu vai muuttuuko mikään?
- Kuvailun tiedotuspäivät 23.-24.10.2018 - Sanastomuutokset: YSA/YSO, Lajityyppi- ja muutosnastot jne.
- Missä mennään webinaari 4.12.2018 - Ontologioiden käyttöönotto kirjastoissa, mutta kuka lohduttaisi ketjuja?

YSO:n käyttöönotto kuvailuvälineissä

YSO:n voi saada käyttöönsä usealla tavalla. Helpoin ja suositeltava tapa on kytkeä Finto-palvelun rajapinnat (api.finto.fi) omaan kuvailujärjestelmään, jolloin mitä tahansa Finton

Alustava Aikataulu

sanastoa voidaan käyttää suoraan lähteestä aina ajan tasalla olevana versiona. Näin toimivat jo nyt esimerkiksi Axiellin Aurora-järjestelmää käyttävät kirjastot.

Jos käytössä olevaan järjestelmään ei voida kytkeä Finton rajapintoja, voidaan YSO tuoda järjestelmän sisäiseksi sanastoksi. MARC-formaattia käyttävissä kirjastoissa tämä tarkoittaisi YSON käsitteiden muuntamista auktoriteettitietueiksi, joita voidaan käyttää kuvailussa samaan tapaan kuin YSAn käsitteitä (niillä joilla YSA on ollut järjestelmässä).

YSOa voidaan käyttää myös suoraan Finton selailukäyttöliittymän kautta, jolloin käsitteiden tunnisteen ja/tai termit kopioidaan Fintosta kuvailtaviin tietueisiin. Tämä ei kuitenkaan ole tehokas ratkaisu kuvailua täysipäiväisesti tekeville.

- Finton kaksikielinen [SLM - Suomalainen laji- ja muototyyppisanasto](#) on tuotettu MARC-muotoon ja on Melinda-kuvailijoiden käytettävissä Asterissa.
- YSO tulee käyttöön Asterissa suomeksi ja ruotsiksi toukokuussa 2019